

Bilag 2

2 af udvalgets spørgsmål og justitsministerens besvarelse heraf

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 18:

»Ministerens kommentarer udbedes til vedlagte artikel: Visitation uden mistanke – et retspolitisk skråplan, af ph.d. Lars Holmberg, Københavns Universitet, Lov & Ret, 2004, nr. 3, s. 3f.«

Svar:

I den pågældende artikel fremfører Lars Holmberg en række synspunkter vedrørende § 6 i lovforslaget.

Med den foreslåede § 6 gives politiet mulighed for på bestemte steder, hvor der efter våbenloven gælder et forbud mod at besidde eller bære kniv mv., at foretage besigtigelse af personer samt undersøge tøj og genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben.

1. Lars Holmberg finder bl.a., at det er i strid med almindelige principper i dansk retspleje, at stikprøvevisitation efter forslaget ikke kræver en konkret mistanke.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at politiet i forebyggende eller fareafværgende øjemed kan træffe foranstaltninger, der indebærer visse begrænsninger i borgernes bevægelsesfrihed, eller indebærer, at politiet må foretage indgreb i borgernes integritet. Som eksempel herpå kan nævnes, at politiet i forbindelse med arrangementer, der erfaringsmæssigt kan udvikle sig til uroligheder, eksempelvis visse fodboldkampe, undertiden foretager visitation af publikum og undersøger tøj og genstande i de pågældendes besiddelse med henblik på at undersøge, om de pågældende er i besiddelse af farlige genstande. Sådanne foranstaltninger træffes uden et konkret mistankegrundlag over for den enkelte, som visiteres, med hjemmel i retsplejelovens § 108, jf. lovforslagets § 4 og § 5.

I lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.2., er der nærmere redegjort for bag-

grunden for forslaget om at indføre bestemmelsen vedrørende stikprøvevisitation på bestemte steder rettet mod besiddelse af ulovlige våben. Som det fremgår heraf, har Rigsadvokaten, Politidirektøren i København og Politimesterforeningen på baggrund af de senere års kriminalitetsudvikling anbefalet, at der indføres en adgang for politiet til at foretage stikprøvevisitation efter våben i lighed med § 7 a i den norske politilov. En sådan hjemmel vil indebære en væsentlig forbedret mulighed for at håndhæve våbenlovgivningen, hvilket vil kunne medvirke til at begrænse omfanget af kriminalitet, hvor der benyttes våben.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets bemærkninger, skal en række betingelser efter den foreslåede bestemmelse være opfyldt, før politiet kan foretage stikprøvevisitation. Der er således ikke tale om, at politiet får en generel mulighed for på hvilket som helst sted og et hvilket som helst tidspunkt at foretage stikprøvevisitation af personer.

Justitsministeriet er på den anførte baggrund ikke enig i, at den foreslåede bestemmelse vil være et retspolitisk »skråplan«.

2. Lars Holmberg anfører endvidere, at politiet med den foreslåede bestemmelse gives mulighed for at foretage et alvorligt indgreb, og at en sammenligning med den kontrol, der foretages af flyrejsende i lufthavne, ikke er reel.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.4.1., indebærer visitation uden konkret mistanke mod enkeltpersoner et indgreb af en vis intensitet.

Sammenligningen i lovforslagets bemærkninger med sikkerhedskontrollen i lufthavne tilsigter at forklare, at det, som politiet kan foretage ved en stikprøvevisitation efter den foreslåede bestemmelse – dvs. besigtigelse og/eller undersøgelse af tøj og tasker mv. på stedet – med hensyn til indgrebets intensitet svarer til, hvad borgerne i dag oplever som flyrejsende i forbindelse med sikkerhedskontrollen i lufthavne. Sammenligningen er derimod ikke udtryk for, at det er